

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Anthony de Schryver, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Koe met blijvende waterige diarree

Paratuberculose

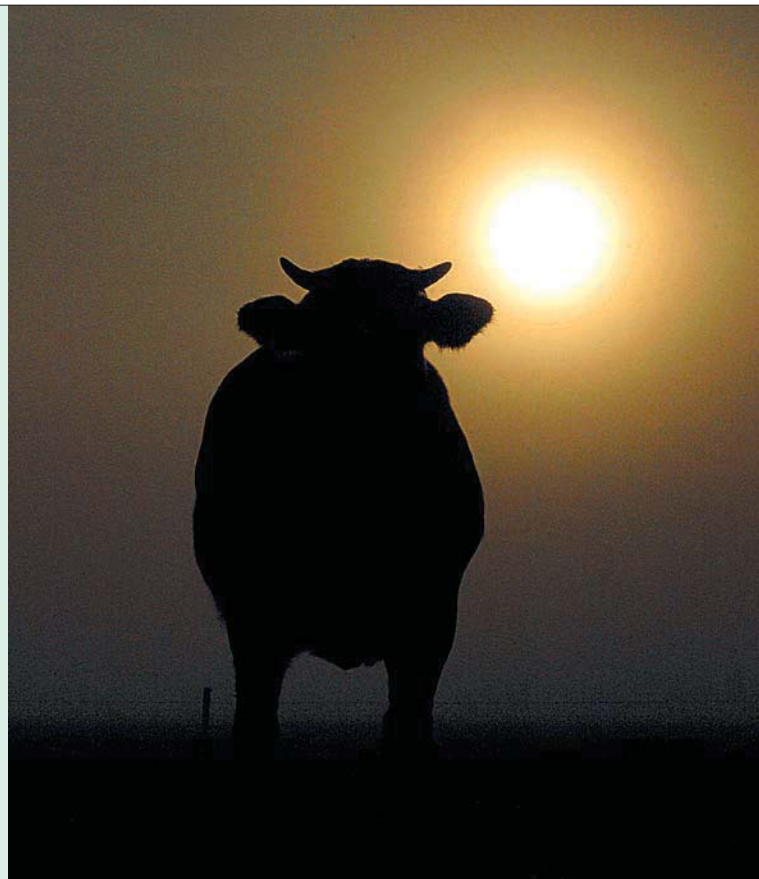
De dagen zijn weer aan het korten en de nachten worden kouder. De eerste herfstbuien komen eraan en dit is het signaal voor veehouders om de koeien te gaan opstallen.

Een veehouder belde mij of ik even kon langskomen. Een van zijn koeien was sterk vermagerd teruggekomen uit de weide en was ook door de schurftmijt aangetast. Hij had alle runderen ontwormd en rijkelijk voorzien van voeder. Toch bleef die ene koe vermageren en kreeg ze last van een waterige diarree.

Tijdens het klinisch onderzoek was de koe suf en loom. De ogen lagen diep, ze had koude afhangende oren en vertoonde weinig eetlust. De lichaamstemperatuur was aan de lage kant en de penswerking was duidelijk vertraagd. Een klot-send geluid in de darmen was hoorbaar bij auscultatie, het afluisteren, van de buik. De mest was waterig en stonk.

Om de diarree te verminderen en het spijsverteringsstelsel te ondersteunen werd de koe gedrencht met gezonde pensbacteriën, mineralen en koolstof. Het ranstoen werd voorzien van meer hooi en stro. Nogmaals hebben we ontworming toegediend, ditmaal met een ander actief bestanddeel om resistentie uit te sluiten.

Enkele dagen later was de toestand van de koe niet verbeterd en bleef de waterige mest aanwezig. Een meststaal werd opgestuurd naar het labo voor onderzoek. Uit analyse bleek dat het rund besmet was met paratuberculose. De koe werd onmiddellijk verwijderd van het bedrijf.

De encyclopedie *Mycobacterium avium paratuberculosis*

Paratuberculose is een ziekte die ontstaat door de bacterie *Mycobacterium avium paratuberculosis*. Deze bacterie kan worden doorgegeven aan jonge kalveren tot zes maanden oud, via besmette biest of melk afkomstig van geïnfecteerde koeien. Het is ook mogelijk dat de stalomgeving besmet is door de mest van geïnfecteerde volwassen koeien. Op deze manier kunnen jonge kalveren in contact komen met de bacterie via strooisel, drinkemmers, stal-inrichting, enz.

Als de bacterie door het kalf opgenomen is, zal

deze voor enkele jaren in een rustfase overgaan. Vanaf een leeftijd van 24 maanden kan de ziekte zich verder ontwikkelen. Meestal gebeurt dit tijdens een periode van stress. Dat kan bijvoorbeeld na afkalven, omweiden of een rantsoenwijziging.

De dieren ontwikkelen een intermitterende diarree en gaan fel vermageren, ondanks het feit ze goed en voldoende blijven eten. Door de waterige diarree en de chronische darmbeschadiging verliezen ze veel eiwitten en ontstaat oedeemvorming.

Er bestaat geen behandeling tegen para-tbc. Daarom is het belangrijk om besmette dieren zo snel mogelijk te verwijderen van het bedrijf en besmetting van jonge dieren te voorkomen.

Management, hygiëne en jongveeopfok zijn van essentieel belang om de ziekte te stoppen op het bedrijf.

